



**Природо-математическа гимназия "Атанас Радев"**  
гр. Ямбол, ул. " Цар Иван Александър" 12, mgatradev@abv.bg

---

## **ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**

Този кодекс има за **ЦЕЛ**:

- да установи общи, валидни за всички участници (педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, учениците, родителите и всички обслужващи звена, които подкрепят училището) в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.
- да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;
- Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;
- Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
- Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

### **Раздел I** **Общи разпоредби**

Чл. 1. (1) **Членовете на училищната общност(УО)** – ученици, педагогически специалисти, родители, непедagogически персонал са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

## Раздел II

### Педагогически специалисти и непедагогически персонал

Чл. 4. (1) Педагогическият специалист трябва да бъде професионално подготвен, добросъвестен, добронамерен и почтен.

(2) Педагогическият специалист **непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременен ниво на знания умения и компетентности**, за да гарантира правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в УО.

(3) Педагогическият специалист **информира и обсъжда с родителите образователните практики**, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.

(4) Педагогическият специалист **създава ясни правила** при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(5) Педагогическият специалист се **отнася с уважение и разбиране** към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(6) Педагогическият специалист е длъжен да **оказва съдействие**, както при решаването на образователни проблеми, така и **при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците**.

(7) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е **гарант за равнопоставеността** на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

(8) Педагогическият специалист е **безпристрастен**. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(9) Изпитванията и оценяването на учениците не се използват като форма за налагане на санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. **Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността**, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(10) Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, **не допуска емоциите да повлияят** на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.

(11) Педагогическите специалисти и лицата от непедагогическия персонал утвърждават своя авторитет с **професионализъм и компетентност**, като:

1. **Не допускат публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.**

2. **Проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допускат злоупотреба с доверието на семейството.**

3. **Съблюдават обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.**

(12) При изпълнение на своите функции педагогическите специалисти и лицата от непедагогическия персонал са **политически и партийно неутрални**, не налагат идеологически и политически убеждения, не осъществяват политическа и партийна дейност в училище, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

### **Раздел III Ученици**

Чл. 5.(1) В поведението си учениците се ръководят от максимата: **„Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“**.

(2) Ученикът защитава своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици и утвърждава авторитета на училището.

(3) Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

(4) В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство и социалните мрежи, като качва снимки, колажи, клипове, които уронват достойнството им.

(5) **Ученикът съдейства** на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

- 1. се подготвя и участва активно в учебните часове;**
- 2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;**
- 3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.**

(6) Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила в училищата общност и в обществото.

(7) Ученикът не разпространява в училище религиозни и/или идеологически доктрини и/или политически възгледи.

### **Раздел IV Родители**

Чл. 6. (1) Родителите са равностойни партньори на своите деца и на работещите с тях педагогически специалисти.

(2) Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

(3) Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

(4) Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

(5) Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

## **РАЗДЕЛ V МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО**

чл.7. Да предоставяме **висококачествени програми и услуги**. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

чл.8. Да работим за създаване на **сигурна обществена среда**, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

чл.9. Да работим за **подобряване на сътрудничеството между организациите**, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

чл.10. Да съдействаме за **повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото**.

чл.11. Да работим за **популяризиране правата на децата**, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

чл.12. **Да работим в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.**

## **Раздел VI Комисия по етика**

Чл. 13. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава **Комисия по етика**.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от **две години**.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс със заповед на директора.

Чл.14. В срок до - Комисията по етика разработва правила за дейността си, които се приемат на заседание на Педагогическия съвет и се утвърждават със заповед на директора на училището.

Чл. 15. (1) Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

(2) Анонимни сигнали не ес разглеждат от Комисията.

Чл. 16. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище **най-късно в едномесечен срок** от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага на директора решение.

Чл. 17. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

### Заклучителни разпоредби

§ 1. Етичният кодекс на училищната общност в Природо-математическа гимназия "Атанас Радев" е разработен на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон.

§ 2. Етичният кодекс на Природо-математическа гимназия "Атанас Радев" е обсъден на заседание на Общо събрание, съгласуван с представители на Обществения съвет, Ученическият съвет на училището като форма на ученическо самоуправление и е приет с Протокол № 10 /14.09.2023г. на ПС.

§ 3. Етичният кодекс на Природо-математическа гимназия "Атанас Радев" влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.

§ 4. Копие от Етичния кодекс на училищната общност е оставено в училищната библиотека, както и е поставено на видно място (*информационното табло във фойето на централния вход на училището*).

§ 5. Етичният кодекс на Природо-математическа гимназия "Атанас Радев" е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 6. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.

Директор: .....

Недялка Вълканова

